

Tornion kaupunkistrategian uudistaminen

Työohjelma

Sampo Kangastalo, kehitysohhtaja

Tornion kaupunki

25.4.2017

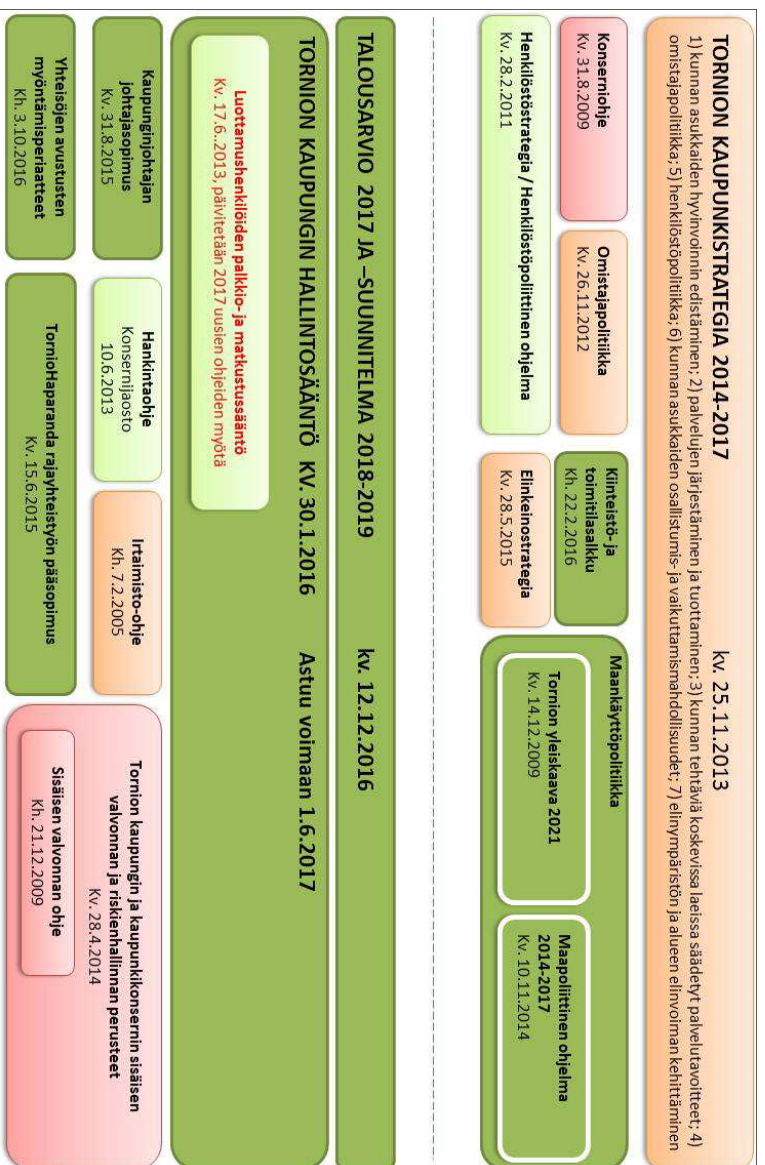
Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	2
2. STRATEGIAPROSESSIN TAVOITTEET	4
3. ODOTETTAVISSA OLEVAT TULOKSET	5
4. TYÖN ORGANISOINTI	5
5. TYÖOHJELMA.....	6
5.1. Strategiatyön valmisteluvaihe	6
5.2. Strategiaprosessi	9
6. KUSTANNUSARVIO	12
7. MUUTOSTENHALLINTA.....	12
8. OHJAUSSUUNNITELMA.....	12
9. RISKIENHALLINTA	13

1. JOHDANTO

Strateginen suunnittelu ja johtaminen ovat keskeinen osa sekä julkisen että yksityisen sektorin organisaatioiden toimintaa. Monimuotoinen ja koko ajan muutoksessa oleva toimintaympäristö edellyttää yhä enemmän operatiivisen toiminnan rinnalla myös pidemmän aikajänteen strategista suunnittelua, kehittämisotetta ja johtamista. Hyvä strategia on yksinkertainen, selkeä ja arjessa elävä työkalu, joka ohjaa organisaation toimintaa päämäärätietoisesti kohti asetettuja tavoitteita ja haluttua tulevaisuuden kuva.

Kaupunkistrategia on kaupunkiorganisaation tärkein strategiatason asiakirja (päästrategia), joka sisältää vision, toiminta-ajatuksen (missio) sekä kaupungin kehittämisen päälinjaukset ja painopisteet halutulle ajanjaksolle (yleensä valtuustokausi 4 v.). Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti ja talousarvio on laadittava siten, että se toteuttaa voimassa olevaa kuntastrategiaa.

Kuva 1. Tornion kaupungin keskeiset johtamisasiakirjat.

Keväseen 2015 saakka kuntastrategian laatiminen on ollut kunnille vapaaehtoista. Uuden kuntalain (410/2015) astuttua voimaan 1.5.2015 kuntastrategiasta tuli lakisäätäinen asiakirja, joka tulee olla kaikissa Suomen kunnissa.

Kuntastrategiaa sivutaan kuntalainissa seuraavissa pykälissä:

- 14 §, valtuuston tehtävät
- 36 §, alueellinen toimielin
- 37 §, kuntastrategia
- 38 §, kunnan johtaminen
- 109 §, tietojen saatavuus yleisessä tietoverkossa

- 110 §, talousarvio ja -suunnitelma

Kuntalain 37 § määrittää kuntastrategian sisältövaatimukset:

”Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen.

Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.”

Tornion voimassa oleva kuntastrategia (Tornion kaupunkistrategia) sisältää tavoitteet vuosille 2014-2017 ja on järjestyksessään neljäs hyväksytty kuntastrategia Torniossa (1996, 2004, 2009, 2013).

Seuraavat kuntavaalit käydään 9.4.2017 ja valtuustokausi on vaihtumassa 1.6.2017. Kaupunkitasolla on tarve määritellä uudet strategisen tason tavoitteet koskien uutta valtuustokautta.

Myös toimintaympäristössä on tapahtunut ja tapahtumassa merkittäviä muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat Tornion kaupungin toimintaan lähivuosina. Suurin yksittäinen valmiisteilla oleva muutos on alueuudistus, joka käsittää maakuntahallinnon sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisen koko Suomessa 1.1.2019 lukien. Tätä taustaa vasten suomalaisen kunnan rooli on muuttumassa merkittävästi ja myös Torniossa on perusteltua miettiä tulevaisuuden kuntaa omista lähtökohdistaan käsin.

Strategiaproessin läpiviennin kannalta peruskysymys on, että millä tavalla tulevaisuuden Tornion me haluamme?

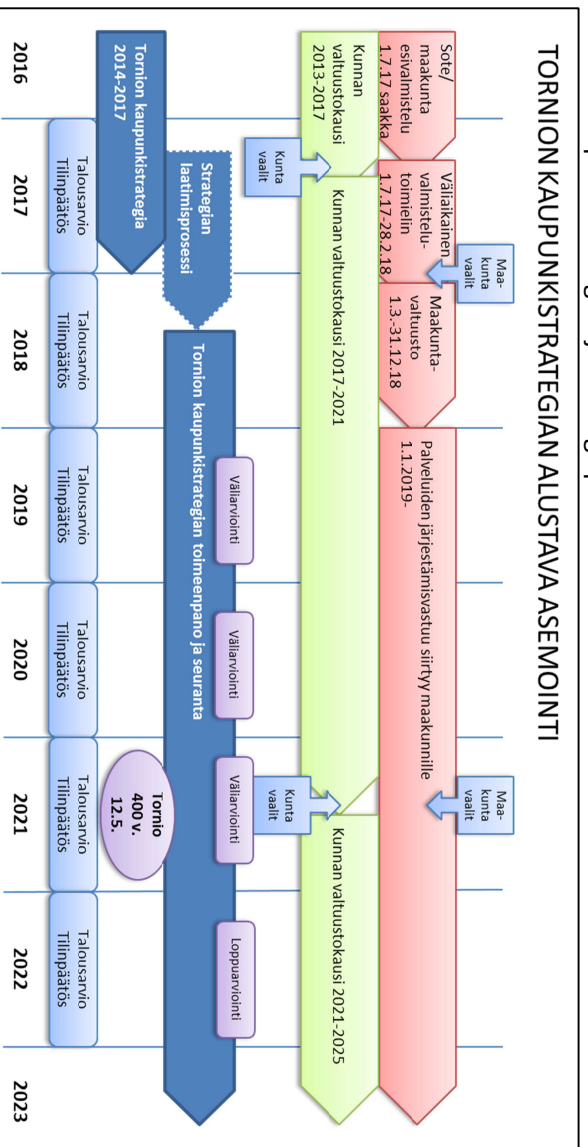
Strategiaproessin ajoittumisen ja mahdollisen tavoiteasetannan kannalta on merkittävää, että Tornion kaupungin perustamisesta tulee kuluneeksi 400 -vuotta vuonna 2021 (Ruotsin kuningas Gustaf II Adolf 12.5.1621). Tornion ohella samana päivänä perustettiin Piteå ja samana vuonna kaupunkioikeudet saivat Göteborg (4.6.), Borås (29.6.), Luleå (12.7.) ja Sundsvall (23.8.).

Tornion kaupungin talousarvio 2017 ja –suunnitelma 2018-2019 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.12.2016 §73. Yhdeksi keskeiseksi talousarviotavoitteeksi vuodelle 2017 on asetettu uuden kaupunkistrategian laatiminen.

Talousarvio 2017. Keskushallinto.

Kaupungin strateginen tavoite 2014-2017	TA tavoite 2017	TA toimenpide 2017	Mittarit
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Uuden kaupunkistrategian laatiminen osallistavalla prosessilla	Kaupunkistrategian laatiminen	Uusi kaupunkistrategia laadittu

Tornion kaupunkistrategian ja strategiaproessin alustava aseointi on kuvattu alla.

2. STRATEGIAPROSESSIN TAVOITTEET

Strategiaproessin tavoitteena on

- 1) Strategiasisällön määrittäminen
  - Visio / tulevaisuuskuva
  - Toiminta-ajatus / mikä on Tornion kaupungin tarkoitus ja tehtävä?
  - Toimintaperiaatteet / toimintakulttuuri / arvopohja
  - Visiota tukevat strategiset päämäärät ja tavoitteet
  - Tavoitteiden toteutumista edistävät keskeiset toimenpiteet ja mittarit
  - Kärkihankkeet
  - Kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi
- 2) Osallistumisen ja vuorovaikutuksen mahdollistaminen
  - Luottamushenkilöiden, esimiesten, henkilöstön, kuntalaisten ja sidosryhmien vaikuttamismahdollisuudet ja vuoropuhelu strategiaproessin eri vaiheissa
  - Yhteinen ymmärrys Tornion kaupungin nykytilasta ja kehittämistarpeista
  - Eri viiteryhmien tavoitteiden tuominen strategiaan
- 3) Strategian toimeenpano
  - Strategian toimeenpanosta sopiminen kaupungin ja muiden osapuolten kesken
- 4) Strategian seuranta ja arviointi
  - Säännöllinen tavoitteiden toteutumisen seuranta
  - Valtuuston arviointi strategian toteutumisesta (2 v. välein)

Strategiaproessin tavoitteita tarkennetaan ohjausryhmän ensimmäisessä kokouksessa elokuussa 2017 ja tarvittaessa muutoinkin prosessin edetessä.

Tavoitteena on osallistaa kaupungin työntekijät (esimiehet/henkilöstö), luottamushenkilöt, kuntalaiset ja sidosryhmät mahdollisuuksien mukaan strategiaproessiin

3. ODOTETTAVISSA OLEVAT TULOKSET

Strategiaprocessin tuloksena Tornion kaupungilla on käytössään uudistettu kaupunkistrategia, joka toimii kaupungin johtamisen strategisena työkaluna ja ohjaa kokonaisvaltaisesti organisaation toimintaa talousarviovuodesta 2019 lukiin.

Vuoden 2018 talousarvion laatimisvaiheessa uudesta strategiasta otetaan mukaan strategisia painopistelinjauksia ja tavoitteita uuden kaupunginvaltuuston ja -hallituksen tahtotilan mukaisesti.

4. TYÖN ORGANISOINTI

Kaupunkistrategiaprocessin läpiviemiseksi asetetaan keskeisistä viranhaltijoista ja luottamushenkilöistä (kaupunginhallituksen kokouspiiri) koostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmä nimetään kuntavaalien (9.4.) ja kaupungin toimielinten jäsenten nimeämisen jälkeen (6/2017). Ohjausryhmän nimeää kaupunginhallitus kesäkuussa 2017 ja ohjausryhmän työskentely käynnistyy tavoitteen mukaan elokuussa 2017.

Ohjausryhmän tehtäviä ovat:

- Strategiaprocessin ohjaaminen, valmistelijoiden sparraus ja asiantuntija-apu
- Strategiaprocessin laadun ja työn läpiviennin varmistaminen (mm. aikataulussa pysyminen)
- Strategiaprocessin riittävä resursointi (rahoitus, henkilöstö, ulkopuoliset asiantuntijapalvelut)
- Tiedonkulusta huolehtiminen organisaation sisällä
  - o toimitilat, esimiehet, henkilöstö (ohryn viranhaltijajäsenet)
  - o valtuustoryhmät (ohryn luottamushenkilöjäsenet)
- Valtuuston, esimiesten, henkilöstön ja sidosryhmien sitouttaminen strategiaan

Ensimmäisessä ohjausryhmän kokouksessa sovitaan ohjausryhmän työskentelyperiaatteista, käydään läpi strategiaprocessin työohjelma ja siihen tehtävät mahdolliset tarkennukset.

Esitys ohjausryhmän kokoonpanoksi (max. 16 jäsentä):

Kaupunginvaltuuston ja –hallituksen puheenjohtajisto:	
Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	Valitaan kesäkuussa 2017
Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja	Valitaan kesäkuussa 2017
Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja	Valitaan kesäkuussa 2017
Kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja	Valitaan kesäkuussa 2017
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	Valitaan kesäkuussa 2017
Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja	Valitaan kesäkuussa 2017
Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja	Valitaan kesäkuussa 2017
Tornion kaupungin johtoryhmän jäsenet:	
Kaupunginjohtaja	Timo Nousiainen
Kehitysjohtaja	Sampo Kangastalo
Talousjohtaja	Anne Vuorjoki
Henkilöstöpäällikkö	Anja Huhtanen
Hallintopäällikkö	Leena Meriläinen
Kaupunginlakimies	Hannu Markkula
Tekninen johtaja	Markus Kannala
Perusturvajohtaja	Leena Karjalainen
Sivistystoimenjohtaja	Ilkka Halmkrona

Ohjausryhmä nimeää keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin.

Lisäksi ohjausryhmä päättää muiden työn aikana mahdollisesti tarvittavien tilapäisten työryhmien nimeämisestä.

Lähtökohteisesti strategiaprosessissa on tavoitteena hyödyntää olemassa olevia lautakuntia, toimielimiä, työryhmiä ja tilaisuuksia kuten esimerkiksi valtuustoinfot ja -seminarit, kaupungin johtoryhmä, esimiespäivät, HYTETU –työryhmä, tietohallintotyöryhmä, tilätyöryhmä, taloustyöryhmä, ikäihmisten neuvosto, nuorisoneuvosto, vammaisneuvosto ja Tornion kylien neuvosto.

Strategiatyössä pystytään hyödyntämään ulkopuolisena asiantuntijaresurssina Kuntaliiton/FCG:n USO4-verkosta (Uuden sukupolven organisaatiot), johon Tornion kaupunki on osallistuu ohjelmakaudella 2017-2018.

Strategiantyön vastuullinen viranhaltija on kehitysjohtaja.

5. TYÖOHJELMA

5.1. Strategiatyön valmisteluvaihe

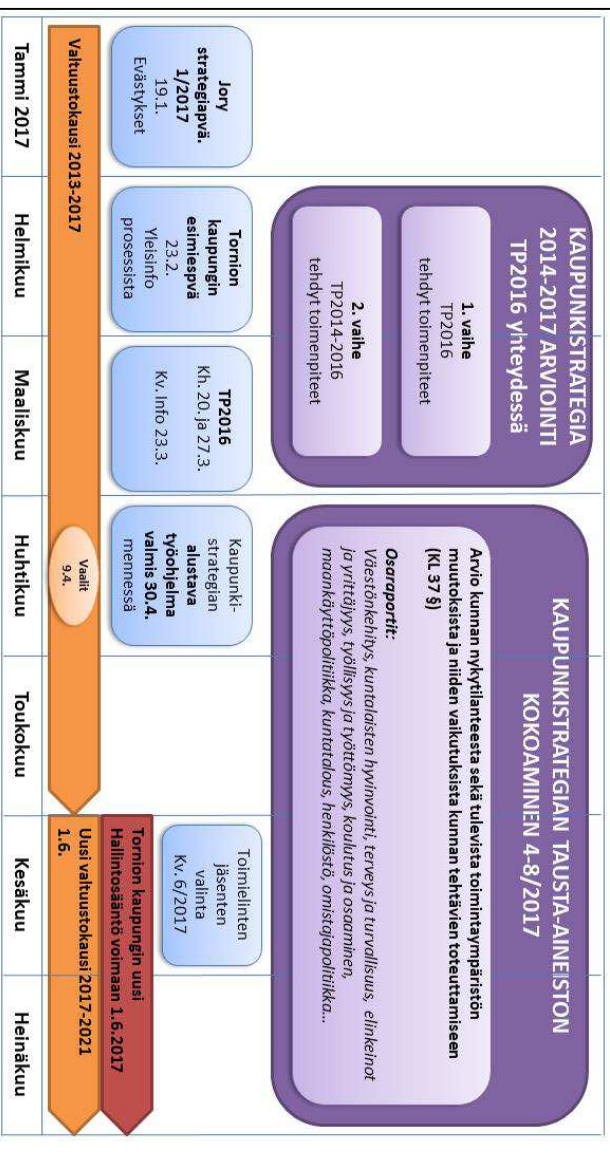
Kaupunkistrategiaprosessin valmisteluvaihe viedään läpi keväällä 2017. Työvaihe on pääosin organisaation sisäistä valmistelua sekä luottamushenkilöiden, esimiesten ja henkilöstön sitouttamista tulevaan strategiaprosessiin.

Varsinainen strategiaprosessi pystytään käynnistämään täysimääräisesti valtuustokauden vaihtumisen johdosta vasta elokuussa 2017 (kuntavaalit 9.4., uusi valtuustokausi alkaa 1.6.).

Valmisteluvaiheessa keskeisimmät osatyövaiheet ovat

- 1) Kaupunkistrategia 2014-2017 arviointi (TP2014, TP2015, TP2016)
- 2) Alustavan työohjelman laatiminen (Kaupunkistrategian päivittäminen)
- 3) Arvio kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen (Kuntalaki 37 §).

TORNION KAUPUNKISTRATEGIAN VALMISTELUVAIHE, Kevät 2017

Valmisteluvaiheen aluksi arvioidaan edellisen strategiakauden tulokset eli kaupunkistrategian 2014-2017 toteutuneet toimenpiteet.

Strategiatyön valmisteluvaiheen alustava aikataulu keväällä 2017:

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kaupunkistrategian uudistaminen TA2017 tavoitteeksi	Kaupunkistrategian uudistaminen TA2017 tavoitteeksi	Kehitysohjtaja, kaupunginjohtaja	KV. 12.12.2017 § 73
Kaupungin jorjyn evästyksset strategian työohjelman kirjoittamiseksi	Keskustelu asiasta Tornion kaupungin jorjyn strategiapäivässä 1/2017	Tornion kaupungin jorjy	19.1.2017
Tornion kaupungin esimiesten osallistaminen strategiaproessiin	Kaupunkistrategian uudistamisprosessin yleisesittely esimiehille	Kaupunginjohtaja Kehitysohjtaja	Esimiespäivä 23.2.2017
Kaupunkistrategia 2014-2017 arviointi TP2016 + erillinen arviointi TP2014, TP2015 ja TP2016 (Powerpoint -raportti)	Tietojen kokoaminen ja raportointi TP2016 laatimisen yhteydessä kaupunginvaltuustolle ja yhteenveto 3 v. 2014-2016	Kehitysohjtaja Tornion kaupungin jorjy	Arvioinnin esittely - Esimiehet 6.4. - KV. 20.4.
Luottamushenkilöiden arvio kuluneen valtuustokauden tuloksista	Valtuustokysely (valtuustotyö + strategian toteuma), Webropol	Kehitysohjtaja	21.4.-28.4.
Kaupunkistrategian työohjelman luonnos kaupungin jorjyn käsittelyssä	Kaupunkistrategian työohjelman käsittely kaupungin jorjyssä (ennen palauttamista 30.4.2017)	Kehitysohjtaja	24.4.2017
Kaupunkistrategian alustava työohjelma oltava valmis	Alustavan työohjelman viimeistely ja palautus (JET, moodle)	Kehitysohjtaja	30.4.2017

Edellisen strategiakauden tulosten ja työohjelman laatimisen jälkeen tehtävät toimintaympäristöanalyysit ja tarvittavan tausta-aineiston kerääminen ajoittuvat touko-heinäkuulle 2017. Tavoitteena on muodostaa yhteinen tilannekuva toimintaympäristöstä sekä Tornion kaupungin elinvoiman, palvelujen ja muiden toimintojen nykytilasta sekä kehittämistarpeista strategia työn pohjaksi.

Kaupunkistrategian tausta-aineiston kokoaminen	Osareporttien laatiminen Tilasto- ja toimintaympäristö-analyysit, muu aineisto (mm. ARTTU2 -aineisto)	Tornion kaupungin jory TB Oy tj. Työvoimalas. tj.	Huhti-elokuu Valmis 30.7.2017
Kaupunkistrategian tausta-aineisto valmis	Käsitteily kaupungin johtoryhmässä	Tornion kaupungin jory	6-8/2017

Toimintaympäristön muutoksista kuntakentällä on olemassa lukuisia ajantasaisia raportteja ja katsauksia, joita voidaan hyödyntää lähes sellaisenaan kuntastrategiatyössä. Esimerkiksi Stran Megatrendit 2016, VM / Tulevaisuuden kunta –hanke, Kuntaliiton aineistot, EK:n Elinkeinopoliittinen mittaristo ja työllisyyskatsaukset. Lapin Luotsi –verkko sivusto käsittää Lapin toimintaympäristön analyysit ja ennakoitainaineiston.

Kuntapalveluiden tilan (kuntalaisten tyytyväisyys) suhteen voidaan hyödyntää ARTTU2 – tutkimusohjelmassa tehtyjä kuntalaiset ja kunnalliset palvelut -tutkimusta (2015 ja 2017) eikä erillistä kuntalaiskyselyä ole tarvetta tehdä. ARTTU2 –ohjelmassa toteutettiin myös mm. henkilöstötutkimus sekä päättäjäkysely, jotka ovat keskeinen osa valmistelulainesta

Kaupungin keskeisistä strategioista voidaan hyödyntää mm. seuraavia:

- Omistajapolitiikka (2012)
- Konserniohje (2009)
- Elinkeinostrategia (2012)
- Henkilöstöraportti / henkilöstöpoliittinen ohjelma
- Ikääntymispoliittinen strategia 2014-2017 (2014)
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (päivitettyö käynnissä)
- Vammaispoliittinen ohjelma 2016-2020
- Sähköinen hyvinvointikertomus (1 v + valtuustokausi)
- Tornion yleiskaava 2021 (2009)
- Tornion maapoliittinen ohjelma 2014-2021 (2014)
- Tornion kaupungin kiinteistö- ja toimintilasalkku (2016)

Tarvittavat erilliset taustaselvitykset kootaan teemoittain. Tiedonkeruussa huomioidaan saatu asiakas- ja kuntalaispalautte, lainsäädännön muutokset, toimintaympäristön muutokset ja muutosajurit, edellisten vuosien tilinpäätökset, saatavilla oleva vertailuaineisto sekä ajankohtaiset tilastot (deadline 31.7.2017).

Taustaraportit	Vastuuhenkilöt (-t)
Toimintaympäristön muutosvoimat	- Kehitysjohdaja Sampo Kangastalo
Väestönkehitys	- Kehitysjohdaja Sampo Kangastalo
Kuntalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus	- Perusturvajohdaja Leena Karjalainen - Sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona
Elinkeinot ja yrittäjyys	- Team Botnia Oy, toimitusjohtaja Jukka Kujala

Työllisyys ja työttömyys	- Henkilöstöpäällikkö Anja Huhtanen - Työvoimalasäätiö, toiminnanjohtaja Samuel Juntunen - Team Botnia Oy, toimitusjohtaja Jukka Kujala
Koulutus ja osaaminen	- Sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona
Maankäyttöpolitiikka <i>(Kaavoitus, asuminen, ympäristö, maapolitiikka)</i>	- Tekninen johtaja Markus Kannala - Kaupunginarkkitehti Jarmo Lokio - Maankäyttöinsinööri Janne Vierelä
Kuntatalous	- Talousjohtaja Anne Vuorjoki
Omisajapolitiikka	- Talousjohtaja Anne Vuorjoki
Henkilöstö	- Henkilöstöpäällikkö Anja Huhtanen

Taustaselvitykset kootaan lopuksi tiivistetyksi yhteen powerpoint –raporttiin, johon liitetään mukaan toimintaympäristön muutosvoimat sekä kuntapalvelututkimuksen tulokset (2017). Vaihtoehtoisesti laaditaan erilliset esitykset.

Nykyinen palveluverkko voidaan kartoittaa tarvittaessa kevyellä tasolla (vrt. Tornion palvelustrategiassa 2012 tehty tiivis kartoitus).

5.2. Strategiaprosessi

Strategiaprosessi käynnistetään täysimääräisesti kesälomakauden jälkeen elokuussa 2017. Työ käynnistyy kuitenkin jo ohjausryhmän nimeämisellä kaupunginhallituksessa kesäkuussa 2017.

Strategiaprosessin arvioitu päättymisajankohta on maaliskuussa 2018. Viimeistään strategiatyön tulee olla valmis huhtikuussa 2018, jotta kaupunkistrategia pystytään huomioimaan riittäväällä tasolla talousarviovuoden 2019 valmistelussa (TA2019-ohje annetaan 6-7/2018).

5.2.1. Strategiatyön käynnistäminen ja strategiaperustan määrittäminen

1.	Työn käynnistäminen kaupunginhallituksessa		
	<ul style="list-style-type: none"> - Järjestäytyminen, ohryn tehtävät ja työskentelyperiaatteet - Työn tavoitteet, sisältö ja aikataulut (työohjelman viimeistely) - Tausta-aineiston läpikäynti ohjausryhmässä 		6/2017 (uusi kaupunginhallitus)
2.	Ohjausryhmän kokous 1		
	<ul style="list-style-type: none"> - Järjestäytyminen, ohryn tehtävät ja työskentelyperiaatteet - Työn tavoitteet, sisältö ja aikataulut (työohjelman viimeistely) - Tausta-aineiston läpikäynti ohjausryhmässä 		Kn:n kokouksen jälkeen, 8/2017
3.	Ulkoisen strategaviestinnän käynnistäminen		
	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedote 1 / työ käynnistynyt - www.tornio.fi / Alasivun luominen työlle - Otakantaa.fi –foorumin perustaminen työlle 		8/2017
4.	Kaupunginvaltuuston lähetekeskustelu ohjausryhmälle		
	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintaympäristöanalyysien ja muun tausta-aineiston esittely - Työohjelman esittely, kyseily (?) 		24.8.2017 (valtuustoinfo)
5.	Esimiespäivä 1		
	<ul style="list-style-type: none"> - Arvot, toiminta-ajatus, visio, strategiset painopistealueet - Ryhmätyöt 		9/2017
6.	Valtuustoseminaari 1		
	<ul style="list-style-type: none"> - Arvot, toiminta-ajatus, visio, strategiset painopistealueet - Ryhmätyöt 		9/2017

7.	Ohjausryhmän kokous 2		
	<ul style="list-style-type: none"> - Valtuustoseminaarin tulosten purku ja yhteenveto - Esitys strategiaperustaksi - Jatkotoimenpiteistä päättäminen 		9/2017
8.	Tilannekatsaus luottamushenkilöille		
	<ul style="list-style-type: none"> - Alustava strategiaperusta, esittely - Strategiaproessin eteneminen, info, lähetekeskustelu 		21.9.2017 (valtuustoinfo)
9.	Kuntalais- / sidosryhmätilaisuus 1		
	<ul style="list-style-type: none"> - ARTT U2 –kuntalaistutkimuksen (2015,2017) esittely pohjana - Keskustelu ja palaute kehittämistarpeista 		9/2017

5.2.2. Strategisten linjausten määrittäminen

10.	Esimiespäivä 2		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiset linjaukset valituille painopistealueille - Ryhmätyöt 		10/2017
11.	Valtuustoseminaari 2		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiset linjaukset valituille painopistealueille - Ryhmätyöt 		10/2017
12.	Ohjausryhmän kokous 3		
	<ul style="list-style-type: none"> - Valtuustoseminaarin tulosten purku ja yhteenveto - Jatkotoimenpiteistä päättäminen 		10/2017
13.	Tilannekatsaus luottamushenkilöille		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiaproessin eteneminen, info, lähetekeskustelu 		26.10.2017 (valtuustoinfo)
14.	Kuntalais- / sidosryhmättilaisuus 2		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategisten linjausten esittely - Keskustelu ja palaute kehittämistarpeista 		10/2017
15.	Kaupunkistrategian linjaukset vuoden 2018 talousarvioon		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiset linjaukset Tornion kaupungin talousarvioon vuodelle 2018, keskustelu + linjaukset TA-valmisteluun 		10/2017

5.2.3. Strategisten tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden määrittäminen

16.	Esimiespäivä 3		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategisten tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden määrittäminen - Ryhmätyöt 		11/2017
17.	Valtuustoseminaari 3		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategisten tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden määrittäminen - Ryhmätyöt 		11/2017
18.	Ohjausryhmän kokous 4		
	<ul style="list-style-type: none"> - Valtuustoseminaarin tulosten purku ja yhteenveto - Jatkotoimenpiteistä päättäminen 		11/2017
19.	Tilannekatsaus luottamushenkilöille		
	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiaproessin eteneminen, info, lähetekeskustelu 		23.11.2017 (valtuustoinfo)
20.	Kuntalais- / sidosryhmättilaisuus 3		

	- Strategiavaiheen esittely	11/2017
	- Keskustelu ja palaute kuntalaisten kehittämistarpeista	
21.	Kaupunkistrategian laatimisen tilannekatsaus Tornion kaupungin henkilöstölle	
	- Työpaikkakokoukset (4 kpl): Keskushallinto, hyvinvointipalvelut, sivistyspalvelut, tekniset palvelut	12/2017
	- Keskustelu ja palaute	
22.	Tilannekatsaus luottamushenkilöille	
	- Strategiaprosessin eteneminen, info, lähetekeskustelu	12/2017 (valtuustoinfo)
23.	JET –kehitystehtävän palautus	
	- Kaupunkistrategian laatimisen väliraportti / tilannekatsaus	31.12.2017

Vuoden 2017 loppuun mennessä on tavoitteena laatia Tornion Kaupunkistrategia 2017+ ensimmäinen luonnos.

5.2.4. Strategialuonnos

24.	Ohjausryhmän kokous 6	
	- Strategialuonnoksen käsittely ohjausryhmässä (versio 0.1)	1/2018
	- Jatkotoimenpiteistä päättäminen	
25.	Ohjausryhmän kokous 6 (tarvittaessa)	
	- Strategialuonnoksen käsittely ohjausryhmässä (versio 0.2)	1/2018
	- Jatkotoimenpiteistä päättäminen	
26.	Strategialuonnoksen käsittely kaupunginhallituksessa	
	- Keskustelu asiasta	1/2018
	- Lausuntokierrokselle lähettäminen	
27.	Tiedote 2	
	- Kaupunkistrategian lausuntokierrros	1-2/2018
28.	Strategialuonnoksen lausuntokierrros	
	- Perämeren jätelautakunta	2/2018
	- Meri-Lapin ympäristölautakunta (jaosto)	
	- Teknisten palvelujen lautakunta	
	- Sivistyslautakunta	
	- Elämäntilautakunta (jaostot: Aine ja maakuntamuseo)	
	- Sosiaali- ja terveyslautakunta	
	- Ikäihmisten neuvosto	
	- Nuorisoneuvosto	
	- Vammaisneuvosto	
	- Tornion kylien neuvosto	
	- Otakanta.fi	
29.	Kuntalais- / sidosryhmätilaisuus 4	
	- Strategialuonnoksen esittely	2/2018
	- Info lausuntokierrroksesta	
30.	Ohjausryhmän kokous 7	
	- Saatujen lausuntojen käsittely	3/2018
	- Evästyksset strategiaehdotuksen laatimiseksi	

5.2.5. Strategiaehdotus ja strategian hyväksyminen

31.	Ohjausryhmän kokous 8	
------------	------------------------------	--

	- Strategiaehdotuksen käsittely	3/2018
	- Ohjausryhmän strategiaehdotuksen lähettäminen kaupunginhallituksen käsitteilyyn	
32.	Strategiaehdotus kaupunginhallituksessa	
	- Päätösesitys valtuustolle	3-4/2018
33.	Strategiaehdotus kaupunginvaltuustossa	
	- Käsittely ja hyväksyminen	3-4/2018

5.2.6. Strategiaprosessin päättäminen

Kaupunkistrategia hyväksytään alustavan arvon mukaan Tornion kaupunginvaltuustossa kevätkaudella 2018 (tarkka ajankohta selvää prosessin edetessä). Tämän jälkeen strategian valmistumisesta tiedotetaan sekä ulkoisesti (media, kuntalaiset, sidosryhmät) että sisäisesti (esimiehet, henkilöstö). Tarvittaessa järjestetään erillinen tiedotustilaisuus sekä kaikille avoin kuntalaistilaisuus.

Kaupunkistrategiaa laaditaan varsinaisen strategia-asiakirjan lisäksi erillinen tiivistelmä, joka sijoitetaan kuntalain 109 §:n mukaisesti kaikkien saataville Tornion kaupungin [www.sivuille \(www.tornio.fi\)](http://www.sivuille.www.tornio.fi).

Uudistettu kaupunkistrategia huomioidaan talousarvio-ohjetta 2019 laadittaessa ja pannaan kokonaisvaltaisesti täytäntöön talousarvion 2019 toteuttamisvaiheessa.

Lisäksi työn ohjausryhmälle voidaan järjestää tilaisuus itsearviointiin, jossa ohjausryhmä arvioi työnsä onnistumista.

6. KUSTANNUSARVIO

Työ tehdään pääosin virkatyönä eikä kaupungin hyväksytyä talousarvio mahdollista suurimmitaista asiantuntija- ja ostopalvelujen hyödyntämistä talousarviovuonna 2017.

Strategiaprosessille kustannuksia aiheuttavien tilaisuuksien määrä selvittää työn edetessä. Tässä yhteydessä hyödynnetään mm. valtuustoinfoja, joita järjestetään joka tapauksessa yksi / kuukausi.

Kuntalais- ja sidosryhmätilaisuuksien kustannuksista pääosa koostuu kahvi ym. tarjoiluista. Tilaisuudet järjestetään pääosin kaupungin omissa tiloissa.

Tiedottamisen ja viestinnän osalta hyödynnetään suurimmaksi osaksi sähköisiä järjestelmiä, jotka ovat työn kannalta käytännössä ilmaisia.

Kaupunkistrategian valmistuttua tulee päättää sen julkaisumuodoista (raportti, power point, julkaisu...). Tämä voi aiheuttaa kustannuksia, mikäli strategian visuaalisoinnissa päätetään hyödyntää ostopalveluna mainostoimistoa (mahdollinen hankinta kilpailutettava).

7. MUUTOSTENHALLINTA

Strategiaprosessiin ennakoitua arvioitua muutokset liittyvät työn aikatauluihin. Aikataulut käsitellään kaupungin johtoryhmässä ja hyväksytetään ohjausryhmässä.

8. OHJAUSSUUNNITELMA

Strategiaprosessia ohjaa työlle erikseen asetettava luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti koko työn ajan.

Lisäksi työn sparrauksesta ja ohjauksesta viraston sisällä vastaa Tornion kaupungin viranhaltijajohtoryhmä, joka kokoontuu kerran viikossa.

9. RISKIENHALLINTA

Strategiaproessin merkittävin riski liittyy työn aikataulun venymiseen. Tämän johdosta strategian työohjelmaa tulee tarkastella jokaisessa ohjausryhmän kokouksessa sekä kaupungin johtoryhmässä säännöllisesti. Ehdoton takaraja strategian valmistumiselle on huhtikuun loppu 2018, jolloin voidaan valmistella riittävässä aikataulussa talousarvion 2019 laatimisohje.

Työn kustannuksiin liittyvä riski on vähäinen etenkin, kun työ jakaantuu vääjäämättä kahdelle talousarviovuodelle ja kustannuksia pystytään jakottamaan tarvittaessa vuosille 2017-2018. Lisäksi talouden tiukat reunaehdot ovat jo ennakkolta tiedossa työtä käynnistettäessä. Mahdolliset hankinnat kilpailutetaan Tornion kaupungin hankintaohjeen mukaisesti.